

OBSAH

Předmluva	11
Úvod	13
Mikrobiologie stafylokoků	17
Klasifikace stafylokoků (V. Hájek)	17
Literatura	26
Ultrastruktura stafylokokové buňky (M. Rýc)	27
Literatura	34
Genetika druhu <i>S. aureus</i> (S. Rosypal)	35
Vazebné skupiny chromosomálních genů stafylokokové buňky	35
Plasmidy <i>S. aureus</i>	39
Transposony <i>S. aureus</i>	39
Přenos chromosomální a plasmidové DNA u <i>S. aureus</i>	40
Literatura	41
Antigenní struktura stafylokoků (V. Hájek, F. Výmola)	42
Antigeny celulární	42
Antigeny skupinové	42
Druhově specifické antigeny	43
Typově specifické antigeny	45
Extracelulární proteiny	46
Toxiny (hemolyziny)	46
Toxiny gama, epsilon, éta, kappa, succinoxidasový faktor	49
Leukocidin	51
Enzymy a fermenty	51
Koagulasa	52

Stafylokinasa	53
Hyaluronidasa	53
Penicilinasa	54
Deoxyribonukleasa	54
Další enzymy	54
Literatura	55
Enterotoxiny (J. Šourek)	56
Fyzikální a chemické vlastnosti	57
Biologické vlastnosti a patogeneze	58
Nález enterotoxigenních stafylokoků v naší populaci	60
Literatura	62
Význam a využití polyvalentních stafylokokových fágů (J. Pillich)	63
Využití polyvalentních fágů pro diferenciaci bakteriálních kmenů	64
Adaptace polyvalentních fágů na nové bakteriální hostitele	65
Literatura	68
Rezistence <i>S. aureus</i> na antibiotika (F. Výmola, E. Schön)	69
Rezistence na peniciliny a cefalosporiny	70
Rezistence na aminoglykosidová antibiotika	71
Rezistence na makrolidová antibiotika a linkomyciny	72
Rezistence na chloramfenikol	75
Rezistence na tetracyklin	75
Rezistence na peptidová antibiotika	76
Rezistence na vankomycin, novobiocin, rifamyciny, fusidovou kyselinu	76
Postavení jednotlivých antibiotik ve vývoji bakteriální rezistence	77
Literatura	80
Epidemiologie	82
Epidemiologické aspekty stafylokokových infekcí (F. Výmola, B. Ticháček)	82
Literatura	87

Surveillance rezistence u <i>S. aureus</i> (F. Výmola)	88
Cíle a perspektivy používání antibiotik	91
Literatura	93
R-plasmidy u <i>S. aureus</i> (VI. Krčmery, F. Výmola)	93
Rezistence na peniciliny a cefalosporiny	95
Kompatibilita plasmidů penicilinasy. Asociované a disociované plasmidy	97
Rezistence stafylokoků na meticilin a oxacilin	99
Epidemiologický význam přenosné rezistence u <i>S. aureus</i>	100
Transpozice	102
Epidemiologický a zdravotnický význam transpozonů	102
Literatura	104
Metody a účinné prostředky proti vzniku a narůstání rezistence (F. Výmola)	104
Zásady hygienického režimu	107
Organizace opatření pro kontrolu infekcí	108
Klinika stafylokokových infekcí	111
Klinika akutní stafylokokové infekce (V. Vacek)	112
Infekce vyvolané <i>S. aureus</i>	113
Klinické formy stafylokokové nákazy	114
Infekce vyvolané <i>S. epidermidis</i>	127
Infekce vyvolané <i>S. saprophyticus</i>	128
Diagnóza a terapie	128
Literatura	131
Chronické stafylokokové infekce (J. Buda, F. Výmola)	134
Chronická stafylokoková onemocnění kůže a jejich adnex	134
Chronická pokračující stafylokoková nekróza kůže a podkoží	139
Mastitis chronica	142
Chronické záněty glandulae vestibularis maioris Bartholini	142
Chronické píštěle v operačních jizvách	144
Chronická osteomyelitis	147

Klinická vyšetření u chronických procesů	148
Histologické vyšetření	148
Rentgenové vyšetření	148
Tomografické vyšetření	149
Fistulografie	149
Aortoarteriografie a arteriografie	149
Flebografie	150
Využití radioizotopů při vyšetřování chronických osteomyelitid	150
Termovize a tekuté krystaly	151
K taktice chirurgické léčby	152
Význam sympatektomie pro hojení chronických infekcí na končetinách	156
Speciální problematika chronických stafylokokových infekcí	157
Stavy přecitlivělosti	159
Literatura	162
Poruchy imunity u chronických stafylokokových infekcí (F. Výmola)	163
Poruchy nespecifické imunity	164
Obranné reakce nespecifické	164
Deficientní imunitní stavy kongenitální	168
Poruchy v syntéze jednotlivých imunoglobulinů	169
Literatura	171
Komplexní léčebný režim (J. Buda, F. Výmola, J. Pillich)	173
Stimulace obranných mechanismů hostitele	173
Úprava hodnot sérových imunoglobulinů	175
Systematická eradikace etiologického agens	177
Využití biologického účinku germicidních zářičů při místním použití	179
Stručná charakteristika germicidního záření a námi používaného zařízení	179
Aplikace steroidních anabolik	181
Dietní režim a vitamíny	182
Úprava oběhových poruch	183
Radikální chirurgický výkon	184
Stimulace osteoplastických procesů	185
Význam a příprava antistafylokokových léčebných preparátů	186

Poznámky k vakcinoterapii (E. Maršálek)	190
Příprava stafylokokové vakcíny	190
Kožní test	191
Vakcinační léčba	192
Literatura	193
Laboratorní vyšetřovací metody	196
Standardizace základních biochemických testů (V. Hájek, E. Maršálek, F. Výmola)	198
Koagulasová reakce	199
Fibrinolýzinový test	200
Shlukovací test	201
Průkaz pigmentu	201
Typ růstu na agaru s krystalovou violetí	202
Hemolýzinové testy	202
Nukleasový test	204
Aerobní utilizace sacharidů	205
Anaerobní utilizace sacharidů	205
Literatura	206
Typizace fágy (J. Pillich, F. Výmola)	206
Zkoušky citlivosti na antibiotika (F. Výmola)	208
Imunologické a sérologické diagnostické metody (F. Výmola)	215
Rejstřík	224